

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE
HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Praha, 2016

Petra Hájková

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA

Studijní program: Taneční umění

Studijní obor: Choreografie

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**VÝZNAMNÍ ABSOLVENTI OSTRAVSKÉ
KONZERVATOŘE**

Petra Hájková

Vedoucí práce : prof. MgA. Daniel Wiesner

Oponent práce: Mgr. Libuše Ovsová

Datum obhajoby: 2. 6. 2016

Přidělovaný akademický titul: Bakalář umění (BcA.)

Praha, 2016

ACADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE

MUSIC AND DANCE FACULTY

Program of study: Dance art

Field of study:Choreography

BACHELOR THESIS

**FAMOUS GRADUATES OF THE CONSERVATORY IN
OSTRAVA**

Petra Hájková

Supervisor: prof. MgA. Daniel Wiesner

Opponent: Mgr. Libuše Ovsová

Date of defence: 2. 6. 2016

Awarded degree: Bachelor of Art (BcA.)

Prague, 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

Významní absolventi ostravské konzervatoře

vypracovala samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne

.....

podpis studenta

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce, nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy tj. souhlasu autora a AMU v Praze.

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucímu své práce prof. MgA. Danielu Wiesnerovi za vedení a oponentovi Mgr. Libuši Ovsové za věcné připomínky, MgA. Elvíře Němečkové, Ph.D., prof. a Mgr. Dorotě Gremlicové, Ph.D. za konzultace a cenné rady. Také bych ráda poděkovala Mgr. Margaritě Častové, Mgr. Libuši Kuklové, Jaroslavovi Cemerkovi a Markétě Pospíšilové, Dis za poskytnuté informace a v neposlední řadě děkuji mé rodině a přátelům za důvěru a podporu.

Abstrakt

Tato bakalářská práce je věnována Janáčkově konzervatoři a Gymnáziu v Ostravě a jejím, dle mého názoru, nejvýznamnějším absolventům tanečního oboru. Úvod práce krátce pojednává o historii konzervatoře, která po několikaletém úsilí vznikla v Ostravě. Ostravsko mělo spoustu talentovaných lidí, kteří navštěvovali základní umělecké školy a toužili po středoškolském vzdělání, tak jako ti, kteří žili v Čechách. Větší část mé bakalářské práce je věnována osobnostem, které tuto školu absolvovaly. Někteří z nich po ukončení své aktivní taneční kariéry předávají své zkušenosti začínajícím umělcům a někteří se stále ještě věnují tanečnímu umění. Tyto osobnosti jsou velkým přínosem pro umělecký život v oblasti tance u nás i v zahraničí.

Abstract

This bachelor thesis is dedicated to the Janáček Conservatory and Grammar School in Ostrava and its, in my opinion, the most significant graduates of the dance department. The introduction of the thesis briefly deals with the history of the conservatory, which was founded after several years of efforts in Ostrava. The area around Ostrava had a lot of talented people who attended elementary art schools and desired for secondary education, as well as those who lived in Bohemia. The main part of my thesis is dedicated to personalities who have graduated in this school. Some of them after finishing their active dance career share their experience with young artists and some of them are still engaged in the dance arts. These personages are the great benefit for the artistic life in dance at home and abroad.

Obsah

1 Úvod	1
2 Historie konzervatoře	2
3 Významní absolventi ostravské konzervatoře	5
3.1 Libuše Kuklová	5
3.2 Josef Kotěšovský	7
3.3 Margarita Častová	8
3.4 Jiří Horák	9
3.5 Tamara Černá	11
3.6 Martin Tomsa	13
3.7 Monika Globa-Bernovská	15
3.8 Daniel Bič	16
3.9 Jaroslav Cemerek	17
3.10 Richard Kročil	19
3.11 Nataša Novotná	21
3.12 Marta Drastíková	23
3.13 Markéta Pospíšilová	25
4 Závěr	27
5 Seznam zdrojů	27
6 Obrazová příloha	32

1 Úvod

Tématem mé bakalářské práce jsou významní absolventi tanečního oddělení ostravské konzervatoře. Zábývám se průběhem jejich studia a především profesní dráhou, které se věnovali po ukončení této školy.

Zpracování tématu vychází z osobní zkušenosti se studiem na tanečním oddělení Janáčkovy konzervatoře a Gymnázia v Ostravě v letech 2005 až 2013.

Vzhledem k tomu, že o některých zmiňovaných absolventech dosud nebylo nic publikováno, opírám se ve své práci především o informace získané z osobních rozhovorů s některými absolventy, dále vycházím z informací dostupných na webových stránkách divadelních a vzdělávacích institucí, uměleckých souborů a archivů divadel.

Ve své práci nejprve uvádím historické údaje o vzniku a vývoji samotné ostravské konzervatoře. Název této vzdělávací instituce se v průběhu fungování měnil, proto v práci používám termín „ostravská konzervatoř“ pro všechny historické etapy, ve kterých zmiňovaní absolventi studovali. Chtěla jsem se zabývat také historií samotného tanečního oddělení, ale veškeré informace z archivu konzervatoře byly zničeny při povodních, které postihly Ostravu v roce 2002. V dalších kapitolách představuji absolventy ostravské konzervatoře, kteří z mého pohledu ovlivnili taneční umění u nás i v zahraničí. U jednotlivých osobností zmiňuji počátky jejich taneční dráhy a poté se zabývám jejich kariérou po absolvování školy. Absolventy jsem seřadila chronologicky podle toho, kdy své studium dokončili.

Hlavním cílem práce bylo shromáždit informace o významných absolventech tanečního oddělení ostravské konzervatoře, přiblížit jejich profesní kariéru, a také rozšířit povědomí o ostravské konzervatoři.

2 Historie konzervatoře

Historie výuky umění na území Ostravy sahá až do roku 1890, kdy skladatel *Rudolf Kadleček*¹, založil soukromou hudební školu v Ostravě. Tato škola položila základ historie českého hudebního školství na Ostravsku.

Dalším významným počinem bylo v roce 1907 založení *Hudební a varhanické školy Matice školské* v Ostravě v Mariánských Horách, která poskytovala odborné vzdělání především hudebníkům z blízkého i vzdálenějšího okolí. Ředitelem byl v té době *Eduard Marhula*², který absolvoval *Varhanickou školu Leoše Janáčka* v Brně. Vedle práce ředitele *Hudební a varhanické školy Matice školské* byl Eduard Marhula varhaníkem a ředitelem kůru v Rožnově pod Radhoštěm.

V pozdější době došlo k přeměně *Hudební a varhanické školy Matice školské* na *Masarykův ústav hudby a zpěvu* a ta společně s *Hudební školou Leoše Janáčka*, která byla založena v Ostravě v roce 1935, položila základ pro vznik *Vyšší hudební pedagogické školy* (dnešní konzervatoře); tanec se však zde ještě nevyučoval. Škola byla zřízena výnosem státního výboru pro věci umění č. 40/719/53 ze dne 14. srpna 1953. Ředitelem této školy se stal *Rudolf Kubín*³. Výuka na *Vyšší hudebně pedagogické škole* probíhala na více místech Ostravy. Součástí této školy se v následujících letech stala budova bývalého charitativního ústavu Ludmila na Hrabákově ulici.

O šest let později v roce 1959 byla *Vyšší hudebně pedagogická škola* formálně zrušena a byla zřízena *Konzervatoř v Ostravě* s hudebním a tanečním oborem. Vedoucím tanečního oboru, jehož studium trvalo pět let, byl od samého počátku *Emerich Gabzdyl*⁴.

Dalšími vedoucími tanečního oddělení byli postupně *Jarmila Kovalová*⁵, *Věra Střelcová*⁶ do roku 1989, *Jiří Duží*⁷ do roku 1998 a *Ivan Hurych*⁸, který je vedoucím tohoto oddělení dodnes.

Ve školním roce 1972/1973 přibýlo hudebně dramatické oddělení a vedoucím tohoto oddělení se stal herec Státního divadla v Ostravě

¹ **Rudolf Kadleček** (1856 – 1917) – hudební skladatel, pedagog a kapelník

² **Eduard Marhula** (1877 – 1925) – hudební skladatel, pedagog, varhaník a dirigent

³ **Rudolf Kubín** (1909 – 1973) – hudební skladatel, violoncellista, dirigent a režisér

⁴ **Emerich Gabzdyl** (1908 – 1993) – tanečník, choreograf (informace v jakém období působil jako vedoucí tanečního oddělení nebyly dohledány)

⁵ **Jarmila Kovalová** (1925) – tanečnice, choreografka, pedagožka (informace v jakém období působil jako vedoucí tanečního oddělení nebyly dohledány)

⁶ **Věra Střelcová** – tanečnice, pedagožka

⁷ **Jiří Duží** (1935 – 1998) – tanečník, pedagog

⁸ **Ivan Hurych** (1948) – tanečník, choreograf, pedagog, baletní mistr

*Miloslav Holub*⁹. V roce 1976 byla otevřena hudebně taneční experimentální třída pro žáky od šestých tříd základních devítiletých škol. Osmiletým studiem v této třídě prošel např. *Jiří Horák*, který studoval pod vedením Věry Střelcové. Roku 1979 byla činnost hudebně taneční experimentální třídy ukončena.

Dalším oborem, který byl na konzervatoři v roce 1990 otevřen, bylo loutkoherectví pod vedením *Miroslava Wildmanna*. Po otevření tohoto nového oboru bylo nutné rozšířit prostory pro výuku hudebního, tanečního a dramatického oddělení. Za tímto účelem došlo na konci roku 1991 k rekonstrukci a stavbě areálu budov nové konzervatoře na Českobratrské a Žerotínově ulici. Nově zrekonstruovaná budova byla slavnostně otevřena v roce 1996 a 16. května téhož roku byla přejmenována na *Janáčkovu konzervatoř v Ostravě*. V tomto roce bylo také prodlouženo studium tanečního oboru na osm let, které je od té doby zakončeno absolutoriem a získáním diplomu s titulem diplomovaný specialista.

Následují další historické milníky: roku 2005 byla zavedena výuka hry na zobcovou flétnu a saxofon. V roce 2007 bylo otevřeno speciální gymnázium s estetickovýchovnými předměty a obory např. Hra na nástroj, Skladba, Dirigování, Muzikálový zpěv a Moderní tanec. Čtyřleté studium bylo zakončené maturitní zkouškou. V tomto roce byla škola přejmenována na *Janáčkovu konzervatoř a Gymnázium v Ostravě*. Nejnovějším oborem, který byl otevřen v roce 2013, je současný tanec. Studenti tohoto oboru skládají ve čtvrtém ročníku maturitní zkoušku a v šestém ročníku ukončí studium absolutoriem a získají diplom s titulem diplomovaný specialista.

Škola vychovala mnoho známých hudebníků, tanečníků a herců pod vedením významných pedagogů, jako byl např. *Miloslav Klega*¹⁰, absolvent gymnázia v Ostravě-Přívoze, který studoval na *Pražské konzervatoři*, dále na *Bratislavské konzervatoři*, kde byl žákem *Eugena Suchoně*¹¹. Spoluzaložil dnešní *Divadlo Petra Bezruče* (dříve pod názvem *Kytice* a poté *Divadlo mladých*). V roce 1953 byl u založení *Vyšší hudebně pedagogické školy*, na které vyučoval, a roku 1967 se stal ředitelem *Konzervatoře v Ostravě*.

Dalším významným pedagogem byl *Ivan Měrka*¹², který na konzervatoři působil padesát pět let, z toho byl v letech 1990 až 1991 ředitelem.

⁹ **Miloslav Holub** (1915 – 1999) – herec, režisér, divadelní ředitel, pedagog

¹⁰ **Miloslav Klega** (1926 – 1993) – hudební skladatel, pedagog, politik

¹¹ **Eugen Suchoně** (1908 – 1993) – slovenský hudební skladatel, pedagog, teoretik

¹² **Ivan Měrka** (1926) – hudební historik, violoncellista, pedagog, publicista

*Milan Báchorek*¹³ se narodil ve Staříči, okres Frýdek-Místek. Byl žákem *Miroslava Klegy*, u kterého studoval obor Skladba. Po ukončení studií se věnoval pedagogické práci na *Konzervatoři v Ostravě*, od roku 1992 byl jmenován jejím ředitelem.

V současné době je *Janáčkova konzervatoř a Gymnázium v Ostravě* jednou z největších středních odborných škol v České republice, studenti mají možnost studovat obor Zpěv, Hudba, Hudebně dramatické umění, Gymnázium, Tanec a Současný tanec. Současnou ředitelkou *Janáčkovy konzervatoře a Gymnázia v Ostravě* je od roku 2004 *Soňa Javůrková* a vedoucím tanečního oboru je *Ivan Hurych*.¹⁴

¹³ **Milan Báchorek** (1939) – hudebník, pedagog, sbormistr

¹⁴ Informace v této kapitole pocházejí z těchto zdrojů: *Janáčkova konzervatoř v Ostravě 1953–2003*. AMOS, 2003; HÁS, Ondřej. *Historie Janáčkovy konzervatoře v Ostravě*. Akademie múzických umění v Praze, 2011. Diplomová práce. Akademie múzických umění v Praze. Vedoucí práce Jiří Panocha; *Janáčkova konzervatoř a Gymnázium v Ostravě 1953–2013*. DATIV Ostrava, 2013; *Janáčkova konzervatoř a Gymnázium v Ostravě* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jan%C3%A1%C4%8Dkova_konzervato%C5%99_a_Gymn%C3%A1zium_v_Ostrav%C4%9B; *Eduard Marhula* [online]. [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Eduard_Marhula; *Miroslav Klega, hudební skladatel* [online]. [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <https://vitkovice.ostrava.cz/cs/o-vitkovicich/osobnosti-vitkovic/miroslav-klega-hudebni-skladatel>; *Ivan Měrka* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Ivan_Měrka; *Milan Báchorek* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Milan_Báchorek.

3 Významní absolventi ostravské konzervatoře

3.1 Libuše Kuklová

Narozena 30. března 1953 v Brně – tanečnice, baletní mistryně a pedagožka. Jako dítě byla velmi živá, a proto ji rodiče zapsali do baletní školy, kde se od svých čtyř let věnovala rytmice. V devíti letech přestoupila na *Baletní školu Iva Váňi Psoty*¹⁵ v Brně, tam byla asi do osmé třídy, poté byla škola zrušena. Rozhodla se v tanci pokračovat na ostravské konzervatoři, protože měla rodinné zázemí v nedaleké Karviné.

V letech 1968 až 1973 studovala na ostravské konzervatoři. Ve třetím ročníku začala účinkovat v baletech v *Divadle Zdeňka Nejedlého*. V pátém ročníku dostala v divadle angažmá a začala zde pracovat, zároveň dokončila absolutorium na ostravské konzervatoři.

V rámci studia se zúčastnila i tanečních soutěží v Brně. Její vedoucí hlavního oboru byla *Julie Jastřembská*¹⁶, která ji osobně velmi ovlivnila. Vedoucím tanečního oboru byl *Emerich Gabzdyl*. Libuši Kuklovou na ostravské konzervatoři také učila *Jarmila Kovalová*, která byla společně s *Julií Jastřembskou* repetitorkou v *Divadle Zdeňka Nejedlého*.

Po dosažení absolutoria nastoupila do *Státního divadla v Ostravě* (dnes *Národní divadlo moravskoslezské*) i přesto, že měla nabídky v *Národním divadle* v Praze a v souboru *Balet Praha*. V Ostravě zůstala i z toho důvodu, že zde již měla své rodinné zázemí. *Státní divadlo v Ostravě* bylo v té době na vysoké úrovni a Libuše Kuklová měla možnost během sezóny tančit až dvě hlavní role. Účinkovala v titulech klasického i novodobého repertoáru. Jejím nejoblíbenějším klasickým baletem byla *Giselle*¹⁷, ve které ztvárnila hlavní roli. V oblibě měla žánr dramatického baletu, ve kterém měla možnost rozvinout svůj talent, protože tyto balety nebyly vázané předepsanými variacemi a codami. Během svého angažmá tančila i v operách a operetách, aby splnila počet představení, který měla daný smlouvou.

Po ukončení své aktivní taneční kariéry se rozhodla pro studium pedagogiky tance na *Akademii múzických umění v Praze*. Klasický tanec začala vyučovat již během studia a poté se vrátila do divadla v Ostravě, kde působila

¹⁵ **Ivo Váňa Psota** (1908 – 1952) – tanečník, choreograf, baletní mistr, pedagog

¹⁶ **Julie Jastřembská** (1921 – 1999) – tanečnice, choreografka, pedagožka

¹⁷ **Giselle** – choreografie Jean Coralli, Jules Perrot, Marius Petipa v nastudování Jozefa Zajka; premiéra 31. 5. 1975; Divadlo Jiřího Myrona

jako pedagožka, repetitorka, asistentka choreografa. Spolupracovala např. s hostujícím choreografem *Danielem Wiesnerem*¹⁸ v představení *Coppélia*, které mělo premiéru 27. 4. 2002.

Kvůli zdravotním problémům ukončila působení v divadle a začala se věnovat pedagogické činnosti na ostravské konzervatoři. Jejími žáky byli např. *Richard Kročil, Nataša Novotná a Marta Drastíková*.

Libuše Kuklová dosud působí na ostravské konzervatoři jako interní pedagožka klasického tance a koncertní praxe.¹⁹

¹⁸ **Daniel Wiesner** (1947) – tanečník, choreograf, režisér, libretista

¹⁹ Informace v této kapitole pocházejí z těchto zdrojů: ŠORMOVÁ, Eva. *Česká divadla: encyklopedie divadelních souborů*. Praha: Divadelní ústav, 2000. ISBN 80-7008-107-4; *COPPÉLIA: Léo Delibes* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/balet/inscenace/709-coppelia/>; *Historie Národního divadla moravskoslezského v datech* [online]. [cit. 2016-01-15]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/stranka/161-historie-narodniho-divadla-moravskoslezskeho-v-datech.html>; rozhovor Libuše Kuklová, Ostrava, 18. 2. 2016; rozhovor Libuše Kuklová, Ostrava, 18. 2. 2016; *Národní divadlo moravskoslezské: Archiv* [online]. [cit. 2016-05-28]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/archiv>

3.2 Josef Kotěšovský

Narodil se ve Zvoli na Moravě 30. května 1950. V letech 1968 až 1973 studoval obor Tanec na ostravské konzervatoři. Jeho vedoucí tanečního oboru byla *Julie Jastřembská*.

Po dosažení absolutoria nastoupil na vojenskou službu v *Armádním uměleckém souboru Víta Nejedlého* v Praze (1973 – 1975), poté přijal angažmá v *Laterně magice*. Zde působil jako sólista uměleckého souboru a ztvárnil několik hlavních rolí – Harlekýna v *Pražských pověstech*, Čaroděje ve *Sněhové královně* a další.

Jeho nejvýznamnější rolí bylo ztvárnění postavy Veselého klauna v představení *Kouzelný cirkus*²⁰, které se stalo jedním z nejhranějších představení české divadelní scény. V této roli se představil více jak dvatisícekrát na domácích i zahraničních scénách. Dále se věnoval spolupráci s pantomimickým souborem Ladislava Fialky²¹ v *Divadle Na zábradlí* a s *Pražským komorním baletem Pavla Šmoka*²².

Vlastní choreografické činnosti se věnoval především v *Divadle Petra Bezruče* v Ostravě, kde se podílel na pohybové spolupráci v divadelních hrách jako např. *Figarova svatba*, *Morálka paní Dulské*, *Orfeus a Eurydika*, *O rybáři a jeho ženě*, *Sluha dvou pánů* a dalších.²³

²⁰ **Kouzelný cirkus** – choreografie Karel Vrtiška, Jiří Hrabal, Vlastimil Jílek, Josef Koníček a František Pokorný; premiéra 1977

²¹ **Ladislav Fialka** (1931 – 1991) – mim, choreograf, režisér, pedagog, zakladatel souboru Pantomima Na zábradlí

²² **Pavel Šmok** (1927 – 2016) – tanečník, herec, režisér, choreograf, pedagog

²³ informace v této kapitole pocházejí z těchto zdrojů: *Josef Kotěšovský* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10212440340-opera-nas-bavi/3319-josef-kotesovsky/>; *Josef Kotěšovský* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.bezrucy.cz/clovek/63/josef-kotesovsky/>

3.3 Margarita Častová

Narodila se v roce 1959 v Ostravě. Pochází ze smíšené rodiny, její matka byla Ruska pocházející z Petrohradu a otec je Čech. Jako dítě trávila většinu času v Petrohradu, kde měla možnost zhlédnout několik titulů romantického baletu, jako je např. *Spící krasavice*. V Ostravě navštěvovala kurzy taneční přípravy a gymnastiky, učila se hrát na klavír a věnovala se zpěvu. Ve dvanácti letech nastoupila do baletního kroužku ve Státním divadle v Ostravě pod vedením *Jarmily Kovalové* a *Julie Jastřembské*, která ji přijala do přípravy na taneční konzervatoř.

V roce 1974 nastoupila na ostravskou konzervatoř. V té době byla vedoucí tanečního oddělení *Julie Jastřembská*, která byla ve funkci po jednom roce vystřídána *Věrou Střelcovou*. Její pedagožkou hlavního oboru klasického tance byla *Jarmila Kovalová*. V prvním ročníku působila v ostravském divadle, tančila v operách a v operetách. Od druhého ročníku působila i v baletních představeních.

Po dosažení absolutoria chtěla pokračovat ve studiu tance, zažádala si o studium v Petrohradu, které jí ale bylo zamítnuto. Nastoupila tedy na *Akademii múzických umění v Praze*, kde studovala pedagogiku klasického tance. V rámci povinné praxe při studiu vyučovala na tanečním oddělení *Státní konzervatoře v Praze*, kde se setkala se studentkou Dariou Klimentovou²⁴. Dále v rámci studia pedagogiky absolvovala stáž v *Palucca Schule* v Drážďanech, stáž v *Choreografickém učilišti Agrippiny Jakovlevny Vaganovové* a na *Konzervatoři Nikolaje Andrejeviče Rimského Korsakova v Petrohradu*.

Přestože měla v Praze pracovní nabídky, např. od lidových škol umění nebo pantomimického souboru Ladislava Fialky, po ukončení Akademie nastoupila jako pedagožka klasického tance na ostravskou konzervatoř.

Na konzervatoři působí po dobu třiceti let jako interní pedagog klasického tance, koncertní praxe klasické, dějin tance a baletu, náslechu a rozboru baletů, metodiky tance a vyučovací praxe. Taneční zkušenosti u ní sbírali např. *Jaroslav Cemerek*, *Richard Kročil*, *Marta Drastíková*, *Jonáš Dolník* nebo *Nataša Novotná*.²⁵

²⁴ **Daria Klimentová** (1971) – tanečnice, fotografka

²⁵ Informace v této kapitole pocházejí z těchto zdrojů: rozhovor Margarita Častová, Ostrava, 28. 5. 2016

3.4 Jiří Horák

Jeho rodným městem je Jilemnice, kde se narodil 23. července 1966. Je jedním z nejvýznamnějších absolventů ostravské konzervatoře, který studoval v hudebně taneční experimentální třídě pro žáky od šestých tříd základních devítiletých škol v letech 1976 až 1984. Jeho pedagožkou byla *Věra Střelcová*. Roku 1982 se zúčastnil Celostátní baletní soutěže v Košicích, kde získal třetí místo, a o rok později se zúčastnil soutěže v Lausanne, kde postoupil do semifinále.

Ve studiu pokračoval v letech 1984 až 1986 na *Choreografickém učilišti Agrippiny Jakovlevny Vaganovové* v Petrohradu u *Borise Bregvadzeho*²⁶ a *Konstantina Vasiljeviče Šatilova*. Poté byl angažován jako sólista *Státního divadla v Ostravě*. V roce 1987 odešel z ostravského souboru do *Národního divadla v Praze*, kde v té době působil jako šéf baletu *Jiří Němeček*²⁷. Jiří Horák zde tančil hlavní role, jako např. Prince v baletu *Siegfrieda z Labutího jezera*²⁸, Prince v *Louskáčkovi*²⁹, jednoho ze tří Princů *Z pohádky do pohádky*³⁰ a v inscenaci *Malý pan Friedemann*³¹ se představil jako Johannesův snový dvojník. Jako sólista Národního divadla v Praze hostoval se souborem v Belgii, Holandsku, Francii a Tchajwanu.

V roce 1987 absolvoval soutěž v New Yorku, kde se dostal až do finále, a o dva roky později se zúčastnil soutěže v Moskvě. Další taneční zkušenosti získal na Letní akademii tance v Kolíně nad Rýnem, v roce 1994 se aktivně účastnil master classes v New Yorku u pedagogů *Davidy Howarda*, *Diany Cartierové* a *Stanleyho Williamse*. Dvakrát byl nominován na Cenu Thálie za roli Franze v baletu *Coppélia*³² a za roli Dr. Uhra v představení *Batalion*³³.

V letech 1997 až 2002 působil jako sólista v *Národním divadle v Brně*, kde také začala jeho kariéra tanečního pedagoga. Mezi jeho nejvýznamnější role

²⁶ **Boris Bregvadze** (1926 – 2012) – ruský pedagog, tanečník

²⁷ **Jiří Němeček** – tanečník, choreograf, pedagog

²⁸ **Labutí jezero** – choreografie Jiří Němeček, Olga Skálová; premiéra 11. 11. 1982; Smetanovo divadlo

²⁹ **Louskáček** – choreografie Miroslav Kůra; premiéra 6. 12. 1979; Smetanovo divadlo

³⁰ **Z pohádky do pohádky** – choreografie Jiří Blažek; premiéra 7. 4. 1983; Smetanovo divadlo

³¹ **Malý pan Friedmann** – choreografie Libor Vaculík; premiéra 21. 5. 1993; Laterna magika

³² **Coppélia** – choreografie Libor Vaculík; premiéra 15. 6. 1995; Národní divadlo

³³ **Batalion** – choreografie Zdeněk Prokeš; premiéra 5. 12. 1997; Janáčkovovo divadlo

v brněnském divadle patří např. Robert Leicester v *Marii Stuartovně*³⁴, Romeo v baletu *Romeo a Julie*³⁵ a Kolas v *Marné opatrnosti*³⁶. Se souborem Národního divadla v Brně hostoval ve Španělsku, Německu a Japonsku.

Od roku 2000 až do roku 2008 byl pedagogem *1. soukromé taneční konzervatoře v Praze*. V roce 2009 nastoupil jako pedagog klasického tance na *Taneční konzervatoř hlavního města Prahy*. Spolupracoval i se souborem *Bohemia balet*³⁷, pro který vytvořil v roce 2012 choreografii *Serenáda* na hudbu *Petra Iljiče Čajkovského*, v níž spojil nejen prvky lidového, moderního, ale i klasického tance.

Často spolupracoval s dalšími baletními soubory u nás (*Laterna magika* v Praze, *Moravské divadlo v Olomouci*) a v zahraničí (*Kibbutz Contemporary Dance Theatre*, *Landes Theater* v Salzburgu). Jako choreograf se uplatnil i v dalších divadlech po celé České republice, jako je např. divadlo v Liberci, Plzni, Českých Budějovicích, Ústí nad Labem atd.

V letech 2003 až 2010 byl předsedou taneční poroty pro udílení Cen Thálie a dodnes je členem této poroty. Již po dobu třinácti let se v Praze každé léto konají Mistrovské kurzy Darii Klimentové, jedním z mnoha lektorů těchto kurzů je pedagog a choreograf Jiří Horák, který zde vyučuje klasický tanec. V současné době vyučuje předmět tanec s partnerem na katedře tance *Akademie múzických umění v Praze*.³⁸

³⁴ **Marie Stuartovna** – choreografie Libor Vaculík; premiéra 15. 1. 1999; Janáčkovovo divadlo

³⁵ **Romeo a Julie** – choreografie Zdeněk Prokeš; premiéra 12. 4. 1996; Janáčkovovo divadlo

³⁶ **Marná opatrnost** – choreografie Jiří Kyselák podle koncepce Jozefa Zajka; premiéra 5. 6. 1998; Janáčkovovo divadlo

³⁷ **Bohemia balet** – taneční soubor Taneční konzervatoře hlavního města Prahy, v němž vystupují absolventi a studenti školy; uměleckým ředitelem je Jaroslav Slavický

³⁸ Informace v této kapitole pocházejí z těchto zdrojů: *Jiří Horák* [online]. [cit. 2015-12-15]. Dostupné z: <http://www.jirihorak.com/>; *Jiří Horák* [online]. [cit. 2015-12-15]. Dostupné z: <http://www.narodni-divadlo.cz/cs/umelec/jiri-horak>; *Mistrovské kurzy Darii Klimentové v Praze* [online]. [cit. 2015-12-15]. Dostupné z: <http://www.czechdance.info/cs/novinky/mistrovske-kurzy-darii-klimentove-v-praze/>; *Nominace na cenu Thálie 2013: nejvíc tentokrát bodovalo pražské Národní divadlo* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://operaplus.cz/nominace-na-cenu-thalie-2013-nejvic-tentokrat-bodovalo-prazske-narodni-divadlo/>; *Bohemia balet: Bohemia balet v březnu* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.bohemia-balet.cz>; DOTLAČILOVÁ, Petra. *Taneční aktuality: Bohemia Balet: premiéra 2012* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.tanecniaktuality.cz/bohemia-balet-premiera-2012/>; HOLEŇOVÁ, Jana. *Český taneční slovník: tanec, balet, pantomima*. Praha: Divadelní ústav, 2001. ISBN 80-7008-112-0.; *Národní divadlo: KRÁLOVSKÉ ČESKÉ ZEMSKÉ A NÁRODNÍ DIVADLO, ZALOŽENO 1868* [online]. [cit. 2016-05-28]. Dostupné z: <http://archiv.narodni-divadlo.cz/>; *Národní divadlo Brno* [online]. [cit. 2016-05-28]. Dostupné z: <http://www.ndbrno.cz/modules/theaterarchive/?h=inscenation>

3.5 Tamara Černá

Tanečnice, choreografka a významná umělecká fotografka působící pod uměleckým pseudonymem SofiG. Narodila se 30. června 1965 v Ostravě. Pochází z rodiny, jejíž kořeny sahají na Ukrajinu. Rodina se přistěhovala z Haliče do Ostravy. Tamara Černá od malička vyrůstala v uměleckém prostředí, které mělo velmi blízký vztah k hudbě, divadlu a výtvarnému umění. Jako malá se věnovala studiu umění a tance, v rodné Ostravě navštěvovala hodiny tance v baletním studiu působícím při ostravském divadle.

V roce 1976 byla přijata na ostravskou konzervatoř na obor Tanec. Během studií navštěvovala také hodiny sólového zpěvu. Vystupovala v několika baletních představeních *Státního divadla v Ostravě* (dnes *Národní divadlo moravskoslezské*). Na stáži v *Choreografickém učilišti Agrippiny Jakovlevny Vaganovové* v Petrohradu se setkala s *Borisem Bregvadzem*.

V roce 1981 úspěšně zakončila konzervatoř absolutoriem a nastoupila na *Janáčkovu akademii múzických umění* v Brně, obor Teorie umění. Po ukončení vysokoškolského studia přijala angažmá jako sólistka ve *Státním divadle v Ostravě*, kde zpočátku ztvárňovala menší role, ale později se představila i v hlavních rolích baletního repertoáru ostravského divadla. Na této scéně ji diváci mohli vidět např. v titulní roli v baletu *Anna Karenina*³⁹, dále v roli Šeříkové víly v baletu *Spící krasavice*⁴⁰, Mehmene Banu v baletu *Legenda o lásce*⁴¹, nebo v roli Evy v moderním baletu *Eva (Time of Dance 3)*⁴², který byl vytvořen přímo pro ni.

Za své taneční umění získala několik ocenění. Cenu za umění, kterou udílí *Národní divadlo moravskoslezské*, získala v roce 1998 za roli Myrthy v baletu *Giselle*⁴³. Roku 1999 obdržela stejnou cenu za roli Cikánky v baletu *Don Quijote*⁴⁴

³⁹ **Anna Karenina** – choreografie Jozef Sabovčík; premiéra 29. 11. 2003; Divadlo Antonína Dvořáka

⁴⁰ **Spící krasavice** – choreografie Ivan Hurych; premiéra 21. 11. 1992; Divadlo Antonína Dvořáka

⁴¹ **Legenda o lásce** – choreografie Libuše Králová; premiéra 30. 4. 1993; Divadlo Jiřího Myrona

⁴² **Eva (Time od Dance 3)** – choreografie Igor Vejsada; premiéra 31. 5. 2003; Divadlo Jiřího Myrona

⁴³ **Giselle** – choreografie Jiří Kyselák; premiéra 23. 3. 1997; Divadlo Antonína Dvořáka

⁴⁴ **Don Quijote** – choreografie Rafael Avnikian; premiéra 17. 4. 1999; Divadlo Antonína Dvořáka

a za hlavní ženskou úlohu v Mozartově *Requiem*⁴⁵, za kterou byla v témže roce nominována na Cenu Thálie.

Po ukončení aktivní kariéry nastoupila na pozici baletní mistryně v *Národním divadle moravskoslezském*. Věnovala se mladým sólistům a pomáhala jim při interpretaci jejich rolí, které sama předtím tančila. Svůj talent uplatnila i jako choreografka např. v operách *Faust/Faust a Markétka*⁴⁶, *Rusalka*⁴⁷ nebo *Jakobín*⁴⁸. Pedagogické činnosti se věnovala na ostravské konzervatoři, kde vyučovala klasický tanec.

Vedle práce choreografky a baletní mistryně se začala věnovat umělecké fotografii. Fotila především osobnosti z oblasti divadelního prostředí, dirigenti, zpěváky a tanečníky. Přesto jejím nejvýznamnějším fotografickým dílem je série nazvaná *Děti Hrušova*⁴⁹, která se zabývá romskou tematikou. Fotografie tanečnic byly vystaveny v galerii města Vrbna pod Pradědem, v Domě kultury Poklad v Ostravě, na Slezkoostravském hradě a v zahraničí ve městě Vilnius v Litvě. Miroslav Myška, odborník v oblasti fotografie, se o Tamaře Černé vyjádřil takto: „*Podobně jako ve svých rolích, které tančila, tak i ve svých fotografiích inklinuje nenásilným způsobem k zobrazování lidských emocí a dramatických situací všedního dne člověka.*“⁵⁰

V roce 2013 byla Tamara Černá nominována mezi světové umělce v oboru baletní fotografie a v roce 2014 se stala členem mezinárodní rady tance UNESCO.⁵¹

⁴⁵ **Requiem** – choreografie Eddy Toussaint; premiéra 10. 10. 1998; Divadlo Antonína Dvořáka

⁴⁶ **Faust/Faust a Markétka** – režie Luděk Golat; premiéra 27. 9. 2008; Divadlo Antonína Dvořáka

⁴⁷ **Rusalka** – režie Luděk Golat; premiéra 1. 10. 2005; Divadlo Antonína Dvořáka

⁴⁸ **Jakobín** – režie Luděk Golat; premiéra 16. 12. 2006; Divadlo Antonína Dvořáka

⁴⁹ **Děti Hrušova** – vernisáž 12. 1. 2008; divadlo Reduta Brno

⁵⁰ https://cs.wikipedia.org/wiki/Tamara_%C4%8Cern%C3%A1

⁵¹ Informace v této kapitole pocházejí z těchto zdrojů: *Tamara Černá* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Tamara_%C4%8Cern%C3%A1; BLATSKÁ, Darina. *Mgr. Tamara Černá alias SofiG – umělecká fotografka, primabalerína, choreografka, baletní mistr* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.ibestof.cz/umeni-a-kultura/mgr.-tamara-cerna-alias-sofig-%E2%80%93-umelecka-fotografka-primabalerina-choreografka-baletni-mistr.html>; *Národní divadlo moravskoslezské: Archiv* [online]. [cit. 2016-05-28]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/archiv>

3.6 Martin Tomsa

Karvinský rodák narozený v roce 1968. Patří mezi nejvýraznější osobnosti, které absolvovaly ostravskou konzervatoř. Narozdíl od svých tanečních kolegů se tanci do svých patnácti let vůbec nevěnoval. Chtěl se stát vojenským pilotem, ale kvůli zhoršenému zraku mu nebylo studium na Letecké škole v Košicích umožněno. Poté se rozhodl být hercem a chtěl se přihlásit na ostravskou konzervatoř. Obor herectví se však v té době neotevíral, zkusil tedy talentové zkoušky na obor Tanec. Při talentových zkouškách uspěl díky pohybovému a hudebnímu nadání (věnoval se judu a hře na housle) a byl přijat. V ročníku, který vedl Jiří Duží, patřil k nejlepším studentům.

V závěrečném ročníku konzervatoře v roce 1986 úspěšně absolvoval konkurz do *Národního divadla* v Praze, kam ho přijal tehdejší šéf baletu *Jiří Němeček*. Jeho angažmá v baletním souboru Národního divadla trvalo po dobu deseti let. Během této doby ztvárnil např. roli Kentaura v baletu *Sylvie*⁵² nebo v roli Sancho Panzy v baletu *Don Quijote*⁵³. Za dobu svého působení v Praze se setkal s francouzským choreografem *Mauricem Béjartem*⁵⁴, který si ho vybral do představení *Bolero*, jež v Praze připravoval se svým souborem *Ballet du XXe siècle*. Práce s tímto významným choreografem Martina Tomsu velmi obohatila o poznatky, jak pracovat s tanečnicí a jak jim přiblížit ty nejmenší detaily pohybu.

Po odchodu z *Národního divadla* se stal členem zájezdového souboru *Roberta Balogha*⁵⁵, kde působil v letech 1997 až 2003. S tímto souborem nastudoval balety jako např. *Labutí jezero* nebo *Louskáček*, a hostoval v Německu, Holandsku, Belgii nebo Španělsku. Roku 2002 založil taneční skupinu v Ostravě pod názvem *Spin*, se kterou uvedl choreografie *Taroki* a *Tangos*.

Zajímavou zkušeností byla roku 2001 návštěva Japonska, kde připravoval s tanečnicí japonského souboru *Hiraku balet* představení *Sen noci svatojánské*. Za dobu svého působení v Japonsku se přesvědčil o tom, že japonští tanečníci jsou velmi ctižádostiví, disciplinovaní a koncentrovaní.

⁵² **Sylvie** – choreografie Laszlo Seregi; premiéra 19. 12. 1985; Smetanovo divadlo

⁵³ **Don Quijote** – choreografie Marius Petipa, Alexandr Gorskij v nastudování Borise Bregvadze; premiéra 19. 12. 1986; Smetanovo divadlo

⁵⁴ **Maurice Béjarte** (1927 – 2007) – francouzský tanečník, choreograf, scenárista, baletní mistr

⁵⁵ **Robert Balogh** (1960) – tanečník, choreograf, režisér

V roce 2003 dostal nabídku ze Slezského divadla v Opavě, aby zde působil jako tanečník, choreograf a vedoucí baletního souboru. Práci přijal a začal připravovat choreografii scénického koncertu *Biblické písně, Slovanské tance, Stabat mater*⁵⁶ a poté balet *Marná opatrnost*⁵⁷. Těmito zdařilými představeními začalo znovuzrození opavského baletu. V sezóně 2008 až 2009 vytvořil choreografie k baletním představením *Radúz a Mahulena*⁵⁸ a *Carmen*⁵⁹, ve kterých sám tančil. V březnu roku 2010 představil opavskému publiku inscenaci *Kladivo na čarodějnice*⁶⁰ s vlastním libretem, režii i choreografií. V témže roce úspěšně ukončil studium oboru Choreografie na *Akademii múzických umění v Praze*, kde ho pět let učil *Daniel Wiesner*.

Kromě působení v opavském divadle vyučuje pohybovou výchovu na *Církevní konzervatoři Opava*. Spolupracoval s *Divadlem Jiřího Myrona* v Ostravě, kde vytvořil choreografii k muzikálu *Mrazík*⁶¹ a tančil jako host v muzikálu *Pardon my English* a *Noc na Karlštejně*.⁶²

⁵⁶ **Biblické písně, Slovanské tance, Stabat mater** – choreografie Martin Tomsa; premiéra 9. 1. 2005; Slezské divadlo Opava

⁵⁷ **Marná opatrnost aneb špatně hlídaná dcera** – choreografie Martin Tomsa; premiéra 15. 1. 2006; Slezské divadlo Opava

⁵⁸ **Radúz a Mahulena** – choreografie Martin Tomsa; premiéra 29. 3. 2009; Slezské divadlo Opava

⁵⁹ **Carmen** – choreografie Martin Tomsa; premiéra 29. 3. 2009; Slezské divadlo Opava

⁶⁰ **Kladivo na čarodějnice** – choreografie Martin Tomsa; premiéra 28. 3. 2010; Slezské divadlo Opava

⁶¹ **Mrazík** – režie Ondřej David; premiéra 8. 12. 2011; Divadlo Jiřího Myrona

⁶² Informace v této kapitole pocházejí z těchto zdrojů: *Slezské divadlo Opava: Martin Tomsa* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.divadlo-opava.cz/tiskove-zpravy/2011/02/martin-tomsa/>; *Slezské divadlo Opava: Martin Tomsa* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.divadlo-opava.cz/divadlo/umelecke-soubory/balet/martin-tomsa/>; *Církevní konzervatoř Opava: MgA. Martin Tomsa* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.konzervator.cz/pedagogove.php?uname=Martin-Tomsa&PHPSESSID=>; MESZÁROS, Josef Meszáros. *Scéna.cz: Martin Tomsa: Člověk se musí hodně odtančit, aby přešel bludný kořen a osvítilo ho to...* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: http://www.scena.cz/index.php?d=3&page=online&id_g=44&id_o=1111; *Národní divadlo: KRÁLOVSKÉ ČESKÉ ZEMSKÉ A NÁRODNÍ DIVADLO, ZALOŽENO 1868* [online]. [cit. 2016-05-28]. Dostupné z: <http://archiv.narodni-divadlo.cz/>; *Národní divadlo moravskoslezské: Archiv* [online]. [cit. 2016-05-28]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/archiv>; *Slezské divadlo Opava: Archiv her* [online]. [cit. 2016-05-28]. Dostupné z: <http://www.divadlo-opava.cz/repertoar/archiv-her/>

3.7 Monika Globa-Bernovská

Monika Globa, rozená Bernovská, se narodila 27. srpna 1973 v Ostravě, kde také vystudovala ostravskou konzervatoř, obor Tanec. Jako dítě se věnovala gymnastice, avšak trenérka jí doporučila, aby přešla k baletu. Tomu se věnovala od doby, kdy úspěšně prošla konkurzem do *Baletního studia Národního divadla moravskoslezského*.

Po dosažení absolutoria ostravské konzervatoře v roce 1992 přijala angažmá v *Národním divadle Brno*, kde působila po dobu dvou sezón, a poté se vrátila zpět do Ostravy jako sólistka *Národního divadla moravskoslezského*. Zde poznala svého současného manžela *Valerije Globu*⁶³. V ostravském baletním souboru setrvala s manželem čtyři sezóny, poté se pokusili získat angažmá v zahraničí. K odchodu do zahraničí nakonec nedošlo a v roce 1998 přijali nabídku *Moravského divadla Olomouc*. Divákům se představila spolu s manželem v sólových rolích jako např. Taťána v *Oněginovi*⁶⁴ nebo Solveig v baletu *Peer Gynt*⁶⁵.

Během kariéry tanečnice nastoupila na *Pedagogickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci*, kde se věnovala oboru Pedagogika - sociální práce. Ve své diplomové práci se věnovala tématu *Psychobalet*⁶⁶ a v praxi spolupracovala s dětmi na projektu *Duše v pohybu*⁶⁷, který byl realizován v *Moravském divadle Olomouc*.

Moravské divadlo v Olomouci v roce 2009 ukončilo spolupráci s Valerijem Globou, proto manželé odešli do *Slezského divadla Opava*, kde působí dodnes.⁶⁸

⁶³ **Valerij Globa** (1975) – ukrajinský tanečník

⁶⁴ **Oněgin** – choreografie Vasilij Medveděv; premiéra 4. 2. 2005; Moravské divadlo Olomouc

⁶⁵ **Peer Gynt** – choreografie Jiří Kyselák; Moravské divadlo Olomouc

⁶⁶ **Psychobalet** – Psychobalet je terapie baletem zaměřená na handicapované. Procvičují se jednotlivé svalové skupiny, hybnost těla a koordinace pohybu. V rámci terapie se učí choreografii, která má vliv na soustředění.

⁶⁷ **Duše v pohybu** – choreografie Monika Globa-Bernovská; premiéra 3. 3. 2007; Moravské divadlo Olomouc

⁶⁸ Informace v této kapitole pocházejí z těchto zdrojů: *Moravské divadlo Olomouc: Baletní sóla spolu tančili roky*. [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.moravskedivadlo.cz/moravske-divadlo/prectetesi/napsalionas/baletni-sola-spolu-tancili-roky-konci/?s=detail>; *Balet Globa občanské sdružení: Lidé ve združení* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: http://balet-globa.cz/people_in/index.html

3.8 Daniel Bič

Talentovaný umělec narozený 1. ledna 1977, který zemřel ve třiceti šesti letech na leukémii. Pocházel z Bílovce, svoje dětství však strávil ve Studénce, kde navštěvoval taneční obor v Základní umělecké škole.

Ostravskou konzervatoř ukončil absolutoriem a nastoupil do baletního souboru *Národního divadla moravskoslezského*, kde tančil v baletech *Giselle*⁶⁹, *Pierot*⁷⁰ nebo *The Beatles*⁷¹. Během působení v ostravském divadle se zúčastnil zahraničního tanečního festivalu v Japonsku s představením *Faunovo pozdní odpoledne* a *Bílé sny* v choreografii *Igora Vejsady*. O jeho nadání svědčí Cena mladých talentů, kterou mu *Národní divadlo moravskoslezské* udělilo roku 1998. Ocenění mu pomohlo k cestě na scény pražských divadel.

Po ukončení svého angažmá v ostravském divadle odešel do Prahy, kde účinkoval v muzikálech, jako např. *Tři mušketýři*⁷², *Pomáda*⁷³ nebo *Golem*⁷⁴. Dále se věnoval studiu na *Akademii múzických umění v Praze*. Spolupracoval s významnými osobnostmi, jako byla *Ivanka Kubicová*⁷⁵ nebo *Pavel Šmok*. Nastudoval několik choreografií, např. *Aigues Mortes* v choreografii *Věry Ondrašíkové*, se kterou v roce 2004 získal první místo na festivalu *Masdanza* v Maspalomas na Kanárských ostrovech. Po úspěšném dokončení *Akademie múzických umění v Praze* nastoupil jako pedagog tance na pražské *Konzervatoři a VOŠ Jaroslava Ježka*.

Daniel Bič zemřel 22. listopadu 2013 a v roce 2014 mu Studénka udělila ocenění Osobnost města.⁷⁶

⁶⁹ **Giselle** – choreografie Jiří Kyselák; premiéra 23. 3. 1997; Divadlo Antonína Dvořáka

⁷⁰ **Pierot** – choreografie Daniel Wiesner; premiéra 25. 5. 1996; Divadlo Jiřího Myrona

⁷¹ **The Beatles** – choreografie Igor Vejsada; premiéra 1. 12. 1996; Divadlo Jiřího Myrona

⁷² **Tři mušketýři** – choreografie a režie Libor Vaculík; obnovená premiéra 28. 2. 2008; Divadlo Hybernia

⁷³ **Pomáda** – choreografie Ján Ďurovčík; premiéra 6. 9. 2012; Divadlo Kalich

⁷⁴ **Golem** – choreografie Richard Hes; režie Filip Renč; premiéra 23. 11. 2006; Divadlo Hybernia

⁷⁵ **Ivanka Kubicová** (1946) – tanečnice, choreografka, baletní mistryně, pedagožka

⁷⁶ Informace v této kapitole pocházejí z těchto zdrojů: *Osobnosti.cz: Daniel Bič* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://zivotopis.osobnosti.cz/daniel-bic.php>; DN. *DN divadelní noviny: Zemřel Daniel Bič* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.divadelni-noviny.cz/zemrel-daniel-bic>; *Filmová databáze: Daniel Bič* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.fdb.cz/lidi-zivotopis-biografie/190142-daniel-bic.html>; *I-Divadlo.cz: Daniel Bič* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.i-divadlo.cz/profily/daniel-bic>; *Národní divadlo moravskoslezské: Archiv* [online]. [cit. 2016-05-28]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/archiv>

3.9 Jaroslav Cemerek

Narozen 23. prosince 1973 v Třinci. Je významným současným tanečníkem, choreografem a pedagogem. Od jedenácti let se věnoval společenskému tanci a v šesnácti letech vyhrál se svou partnerou mezinárodní soutěž. Poté už ho toto odvětví tance příliš nenaplňovalo.

Po ukončení základní školy nastoupil na střední školu v Třinci, ale dozvěděl se o možnosti studia tance na ostravské konzervatoři. Otčím Jaroslava Cemerka nechtěl o studiu na konzervatoři vůbec slyšet, přál si, aby nevlastní syn pracoval v Třineckých železárnách. Na talentových zkouškách na ostravskou konzervatoř, kam ho přivezl dědeček, uspěl, a v roce 1990 byl přijat ke studiu. V té době byl vedoucím tanečního oddělení *Jiří Duží* a vedoucí jeho hlavního oboru *Helena Hurychová*⁷⁷. Již během studií měl možnost účinkovat v *Národním divadle moravskoslezském*.

V roce 1994 ukončil studium na ostravské konzervatoři maturitou a nastoupil do angažmá *Národního divadla moravskoslezského*. O rok později se odstěhoval do Prahy a působil v souboru *Laterny magiky* a v baletním souboru *Státní opery Praha*.

Studium oboru Pedagogiky tance a Choreografie na *Akademii múzických umění v Praze v letech 2002 až 2009* mu dalo podnět k vlastní tvorbě.

Po zkušenostech nabytých v Česku odešel do zahraničí. Působil jako tanečník *Bratislavského Divadla Tanca*, kde spolupracoval s *Billem Youngem* a *Danielem Ezralowem*⁷⁸. V době, kdy aktivně tančil v zahraničních souborech, byl vybrán v soutěži pro nový projekt *JazzXchance Company* v Londýně s *Sharon Srazovou*. Až do roku 2008 působil v tanečních souborech v Itálii, Bruselu, Vídni a byl tanečníkem *Royal Opera House* v Londýně. V roce 2009 se stal spoluzakladatelem skupiny současného tance *Albamora* v Dánsku a vyučoval tanec na tamější *Královské baletní škole*.

Rok 2011 strávil jako hostující pedagog na *Juilliard School* v New Yorku, dále působil např. v *Huntington Beach High School* v Kalifornii, *Palucca Schule* v Drážďanech, *Iwanson Schule* v Mnichově, *The Week of the Jazz Dance* v Curychu, *Theatre Academy* v Helsinkách a mnoho dalších. Při své práci choreografa a tanečníka spolupracoval s českým choreografem *Janem Kodetem*⁷⁹

⁷⁷ **Helena Hurychová** (1955) – tanečnice, pedagožka, baletní mistryně

⁷⁸ **Daniel Ezralow** (1956) – americký tanečník, choreograf

⁷⁹ **Jan Kodet** (1968) – tanečník, pedagog, choreograf

a s uznávanými světovými choreografy jako byl např. *Jochen Heckmann*, *Liz Kingová*, *Cathy Marstonová*, *Willi Dorner*, *Sheron Wrayová* a další.

Za inscenaci *Void Amongst Humans* ve vlastní choreografii získal v roce 2010 dvojnásobné ocenění *České Taneční platformy*. v kategorii Tanečník roku a Taneční inscenace roku. Jedná se o taneční duet, který ztvárnil Jaroslav Cemerek s *Helenou Arenbergerovou*. Představení provedlo diváky mnoha rozdílnými atmosférami, odrážející pocity člověka ve velkém anonymním městě. Choreograf chtěl tímto dílem přiblížit publiku dopad anonymního prostředí na psychiku jedince.

V letech 2010 až 2015 se věnoval pedagogické a choreografické činnosti na prestižních školách v Česku i v zahraničí. V současné době je na základě vyhraného konkurzu na ročním pobytu na *New Zealand School of Dance*, kde působí na pozici učitele.

V rozhovoru uvedl, že „za svůj největší úspěch považuje spolupráci s choreografy světového formátu a váží si možnosti vyučovat na prestižních školách v Evropě i ve Spojených státech amerických“.⁸⁰

⁸⁰ Informace v této kapitole pocházejí z těchto zdrojů: *Jarek Cemerek* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jarek_Cemerek; *Ave production: Jarek Cemerek* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.aveproduction.eu/jarek-cemerek1.html>; *Divadlo Ponec: Jarek Cemerek* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.divadloponec.cz/playbill/detail/id/50541/mn/19/page/35>; Před půlnocí: Tanečník, choreograf, pedagog Jarek Cemerek: — Tanec na scéně. In: *Česká televize* [online]. [cit. 2016-01-03]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10095690193-pred-pulnoci/311281381940057>; rozhovor Jaroslav Cemerek, Praha 28.1. 2016

3.10 Richard Kročil

Tanečník, který se narodil 2. srpna 1978 v Karviné. V osmi letech ho rodiče pro hyperaktivní chování přihlásili na gymnastiku, kde si trenérka všimla, že má spíše vlohy pro balet. Rodiče tedy malého Richarda přihlásili do *Baletního studia Národního divadla moravskoslezského*, kde ho učila Helena Hurychová. Ta si všimla jeho talentu a dispozic a dovedla ho až k úspěšným přijímacím zkouškám na ostravskou konzervatoř.

V roce 1992 nastoupil na ostravskou konzervatoř, obor Tanec, jehož vedoucím byl Jiří Duží. V sedmnácti letech přijal nabídku choreografa a uměleckého šéfa baletu *Národního divadla moravskoslezského Igora Vejsady*⁸¹, aby ztvárnil hlavní roli Alberta v baletu *Giselle*⁸². Jeho taneční partnerkou v tomto představení byla spolužačka *Nataša Novotná*. Za roli Alberta získal v roce 1997 ocenění Mladý talent roku a o rok později i Cenu umění.

V roce 1997 ukončil ostravskou konzervatoř a na základě skvělého výkonu v roli Alberta získal angažmá jako sólista v *Národním divadle moravskoslezském*. Do hlavní role v představení *Tanečník na provaze*⁸³ jej vybral francouzský choreograf Philippe Talard⁸⁴. Za ztvárnění hlavní role v tomto představení byl nominován na Cenu Thálie.

V roce 1999 začala jeho spolupráce s kanadským choreografem *Eddym Toussaintem*⁸⁵, který mu nabídl hlavní mužskou roli v Mozartově *Requiem*. Představení bylo uvedeno na *Festival des Arts de Saint-Sauver* v Montréalu, kde dostal několik pracovních nabídek. Rozhodl se pro angažmá v souboru *Washington Ballet*, kde tři roky působil jako první sólista pod vedením *Septima Webrea*.

Poté se vrátil zpět do Česka a nastoupil jako sólista do *Národního divadla Brno* a od roku 2008 působil jako sólista v *Národním divadle* v Praze. Na jeho repertoáru se objevilo množství tanečních inscenací, ztvárnil např. titulní roli v baletu *Othello*⁸⁶, za kterou dostal v roce 2010 Cenu Thálie. Diváci ho mohli vidět i v dalších inscenacích klasických titulů, jako byl např. balet

⁸¹ **Igor Vejsada** (1956) – tanečník, pedagog, choreograf, umělecký šéf Pražského komorního baletu

⁸² **Giselle** – choreografie Jiří Kyselák; premiéra 23. 3. 1997; Divadlo Antonína Dvořáka

⁸³ **Tanečník na provaze** – choreografie Philippe Talard; premiéra 30. 5. 1998; Divadlo Antonína Dvořáka

⁸⁴ **Philippe Talard** – (1956) choreograf, zakladatel Theater Nomade Transparent

⁸⁵ **Eddy Toussaint** – francouzský tanečník, pedagog, choreograf

⁸⁶ **Othello** – choreografie Youri Vámos; premiéra 1. 4. 2010; Národní divadlo

*La Sylphide/Napoli*⁸⁷, *Labutí jezero*⁸⁸ nebo *Giselle*⁸⁹. Tančil také v neoklasických choreografiích *George Balanchina* v představení *Rubíny* a *Serenáda*.

Během kariéry účinkoval v rámci mezinárodních gala představení ve Spojených státech Amerických, kde ho měli možnost vidět Barbara Bushová, Chelsea Clintonová nebo Michail Baryšnikov. Vystoupil také na Setkání prezidentů Evropské unie v Brně a na slavnostním večeru při návštěvě kambodžského krále Norodoma Sihamoniho. S *Dánským královským baletem* byl na turné v jihofrancouzských městech, kde tančil Jamese v baletu *La Sylphide*.

V roce 2011 uzavřel pracovní poměr s *Národním divadlem* v Praze a jeho kariéra byla ukončena.⁹⁰

⁸⁷ **La Sylphide/Napoli** – choreografie August Bournonville; premiéra 21. 2. 2008; Národní divadlo

⁸⁸ **Labutí jezero** – choreografie Kenneth Greve; premiéra 12. 2. 2009; Národní divadlo

⁸⁹ **Giselle** – choreografie Christopher Hampson; premiéra 1. 4. 2004 Národní divadlo

⁹⁰ Informace v této kapitole pocházejí z těchto zdrojů: *Národní divadlo: Richard Kročil* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.narodni-divadlo.cz/cs/umelec/richard-krocil>; DVOŘÁK, Vít. *OperaPlus: Richard Kročil: Jsem perfekcionista a požitkář* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://operaplus.cz/richard-krocil-jsem-perfekcionista-a-pozitkar/>; OPLATKOVÁ, Martina. *Naše rodina: RICHARD KROČIL: V Americe lidé balet milují* [online]. [cit. 2015-12-29]. Dostupné z: <http://www.nase-rodina.cz/article.php?clanek=1211>; *Taneční aktuality: Cena Thálie pro Zuzanu Pokornou a Richarda Kročila* [online]. [cit. 2015-12-29]. Dostupné z: <http://www.tanecniaktuality.cz/cena-thalie-pro-zuzanu-pokornou-a-richarda-krocila/>; *Národní divadlo: KRÁLOVSKÉ ČESKÉ ZEMSKÉ A NÁRODNÍ DIVADLO, ZALOŽENO 1868* [online]. [cit. 2016-05-28]. Dostupné z: <http://archiv.narodni-divadlo.cz/>; *Národní divadlo moravskoslezské: Archiv* [online]. [cit. 2016-05-28]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/archiv>

3.11 Nataša Novotná

Tanečnice, choreografka a výkonná ředitelka tanečního souboru *420PEOPLE*, se narodila 29. října 1977 v Opavě. Své dětství prožila v malé vesnici v Dobroslavicích. V raném věku se věnovala krasobruslení a v rámci tzv. „suché přípravy“, si jí všiml taneční pedagog. Poté začala navštěvovat *Baletní studio Národního divadla moravskoslezského* v Ostravě. Rodina Nataši Novotné nebyla umělecky založená, její matka ji však v kariéře podporovala, na rozdíl od jejího otce, který chtěl, aby dcera studovala matematiku a fyziku.

V roce 1992 nastoupila na ostravskou konzervatoř, kde byl vedoucím tanečního oboru *Jiří Duží*. Před ukončením studia ztvárnila roli v baletu *Giselle*, jejím tanečním partnerem byl spolužák *Richard Kročil*.

Po ukončení konzervatoře v roce 1997 nastoupila do angažmá do nizozemského juniorského souboru *Nederlands Dans Theater 2* pod vedením *Jiřího Kyliána*⁹¹. Poté působila dva roky ve švédském souboru *Göteborgs Operan Ballet*, kde byla oceněna za roli Julie v představení *Romeo & Juliette*. Po zkušenostech ve Švédsku se vrátila zpět do Nizozemska do profesionálního souboru *Jiřího Kyliána Nederlands Dans Theater 1*. Po dobu svého působení se měla možnost setkat a tvořit s významnými světovými choreografy, jako byli např. *Ohad Naharin*⁹², *Mats Ek*⁹³ nebo *William Forsythe*⁹⁴. Za interpretaci Forsythova díla *Duo* byla nizozemskými kritiky dvakrát nominována jako nejlepší tanečnice. Sama pro soubor *Nederlands Dans Theateru* připravila benefiční představení s názvem *Choreographic Workshop*.

Od roku 2006 pracuje bez stálého angažmá a hostuje po celém světě v tanečních souborech, jako je např. *Tero Saarinen Company* ve Finsku, *Copenhagen International Ballet*, *Korzo Theater* v Nizozemí, a setkala se se sólistou *Robertem Bollem*⁹⁵ v italské *La Scala* nebo *Sadler's Wells* v inscenaci se *Sylvii Guillemovou*⁹⁶. Vedle své aktivní činnosti tanečnice působí i jako pedagožka a taneční mistryně a pomáhala při nastudování inscenací *Jiřího Kyliána* nebo *Václava Kuneše*.

⁹¹ **Jiří Kylián** (1947) – tanečník, choreograf, baletní mistr

⁹² **Ohad Naharin** (1952) – izraelský tanečník, choreograf

⁹³ **Mats Ek** (1945) – švédský tanečník, choreograf, režisér

⁹⁴ **William Forsythe** (1959) – americký tanečník, choreograf

⁹⁵ **Roberto Bolle** (1975) – italský tanečník

⁹⁶ **Sylvie Guillemová** (1965) – francouzská tanečnice

V roce 2007 založila společně s *Václavem Kunešem*⁹⁷ taneční soubor 420PEOPLE se sídlem v Praze. Repertoár souboru se skládá z choreografií Nataši Novotné, *Václava Kuneše*, ale i hostujících choreografů. Za inscenaci *Small Hour*⁹⁸ získala Nataša Novotná ocenění kritiků tanečního magazínu *Dance Europe* a Cenu Thálie v roce 2008. Dále vytvořila např. dílo *Sacrebleu*⁹⁹ nebo *Portrait parlé*¹⁰⁰.

Choreografii vytvořila také pro ostravskou konzervatoř s názvem *Znaky o Znacích*¹⁰¹. V neposlední řadě vytvořila pro *Národní divadlo moravskoslezské* choreografii *Škrtič* na hudbu *Bohuslava Martinů*, která byla zařazená do baletního triptychu pod názvem *Návraty domů*¹⁰². Vedle její choreografie *Škrtič* byly uvedeny inscenace *Po zarostlém chodníčku* Jiřího Kyliána a *Trio g moll* od Pavla Šmoka.

Za rok 2015 získala širší nominaci na Cenu Thálie za sólo v inscenaci *Phrasing the Pain*¹⁰³ v choreografii Ann Van den Broekové.¹⁰⁴

⁹⁷ **Václav Kuneš** (1975) – tanečník, choreograf

⁹⁸ **Small Hour** – choreografie Václav Kuneš; premiéra 25. 5. 2007; Den Haag, Nizozemí

⁹⁹ **Sacrebleu** – choreografie Nataša Novotná; premiéra 15. 11. 2010

¹⁰⁰ **Portrait parlé** – choreografie Nataša Novotná; premiéra 14. 4. 2016; Jatka78

¹⁰¹ **Znaky o znacích** – choreografie Nataša Novotná; premiéra 2007; Divadlo Antonína Dvořáka

¹⁰² **Návraty domů** – choreografie Nataša Novotná, Pavel Šmok, Jiří Kylián; premiéra 21. 11. 2013; Divadlo Jiřího Myrona

¹⁰³ **Phrasing the Pain** – choreografie Ann Van den Broeková; premiéra 14. 12. 2004; Divadlo Archa

¹⁰⁴ Informace v této kapitole pocházejí z těchto zdrojů: *420PEOPLE: Nataša Novotná* [online]. [cit. 2016-01-06]. Dostupné z: <http://www.420people.org/cz/lide/detail/2-natasa-novotna>; *Český rozhlas: Generace 70: tanečnice Nataša Novotná* [online]. [cit. 2016-01-06]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/cajovna/aktualne/_zprava/generace-70-tanecnice-natasa-novotna--1383744; „Česká divadla jsou zastaralá,“ říká Nataša Novotná. In: *ČT24* [online]. [cit. 2016-01-03]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/archiv/1063721-ceska-divadla-jsou-zastarala-rika-natasa-novotna>; *Národní divadlo moravskoslezské: Archiv* [online]. [cit. 2016-05-28]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/archiv>

3.12 Marta Drastíková

Pochází z malé vesnice Těškovice u Opavy, narodila se 3. února 1986. Je z umělecky založené rodiny, dědeček byl ředitelem konzervatoře a vyučoval hru na klavír a varhany. V dětství byla velmi energická a rodiče ji na doporučení přihlásili do lidové školy umění na balet.

V roce 1997 začala studovat tanec na ostravské konzervatoři a od čtvrtého ročníku hostovala v *Národním divadle moravskoslezském*. O rok později již účinkovala v *Labutím jezeře*¹⁰⁵ a *Louskáčkovi*¹⁰⁶. V roce 2003 byla vybrána na dvouměsíční stáž do americké baletní školy *The Rock School for Dance Education* ve Philadelphii. Ve stejném roce se zúčastnila první mezinárodní soutěže v Brně, kde získala třetí místo v kategorii B, a v následujícím roce se stala finalistkou mezinárodní baletní soutěže ve Vídni.

Po ukončení studia v roce 2005 byla na základě konkurzu angažována do *Národního divadla* v Praze a demisolistkou se stala v sezóně 2009–2010. Účinkovala v baletech *Faust*¹⁰⁷, *Oněgin*¹⁰⁸, *Carmen*¹⁰⁹, ze sólových partů ztvárnila roli Kláry v baletu *Louskáček - Vánoční příběh*¹¹⁰ nebo Sylfidu v baletu *La Sylphide/Napoli*¹¹¹. Představila se také v inscenacích moderního tanečního repertoáru, např. v *Sólu pro tři*¹¹² nebo v dětském baletu *Zlatovláska*¹¹³.

Po pěti letech, kdy působila v Národním divadle, úspěšně absolvovala konkurz do baletního souboru *Wiener Staatsoper*, který v té době vedl *Manuel Legris*¹¹⁴. Ve Vídni působila dva roky a během té doby se představila v choreografiích významných osobností, jako byl George Balanchine, Jerome Robbins, Serge Lifar, Twyla Tharpová, Pierre Lacotte, Rudolf Nurejev, John Neumeier a další. Také měla možnost tančit na tradičním plese ve Vídeňské opeře v choreografii Pierra Lacotta. Po návratu z Vídně musela opět projít

¹⁰⁵ **Labutí jezero** – choreografie Irina Strodeová; premiéra 21. 12. 2002; Divadlo Antonína Dvořáka

¹⁰⁶ **Louskáček** – choreografie Jaroslav Slavický; premiéra 21. 12. 2001; Divadlo Antonína Dvořáka

¹⁰⁷ **Faust** – choreografie Libor Vaculík; premiéra 5. 12. 2009; Stavovské divadlo

¹⁰⁸ **Oněgin** – choreografie John Cranco; premiéra 10. 11. 2005; Národní divadlo

¹⁰⁹ **Carmen** – choreografie Mats Ek; premiéra 14. 6. 2008; Národní divadlo

¹¹⁰ **Louskáček – Vánoční příběh** – choreografie Youri Vámos; premiéra 9. 12. 2004; Národní divadlo

¹¹¹ **La Sylphide/Napoli** – choreografie August Bournonville; premiéra 21. 2. 2008; Národní divadlo

¹¹² **Sólu pro tři** – choreografie Petr Zuska; premiéra 19. 5. 2007; Národní divadlo

¹¹³ **Zlatovláska** – choreografie Jan Kodet; premiéra 16. 6. 2006; Stavovské divadlo

¹¹⁴ **Manuel Legris** (1964) – francouzský tanečník, režisér

konkurzem do *Národního divadla* v Praze a od sezóny 2012–2013 je opět demisólistkou.

V roce 2013 získala Cenu Thálie za roli Julie v baletu *Romeo a Julie*¹¹⁵, o rok později byla opět nominována na Cenu Thálie za mimořádný jevištní výkon v roli Paní de Tourvel v inscenaci *Valmont*¹¹⁶.

Marta Drastíková zavítala do *Národního divadla moravskoslezského* v roce 2015, kdy na *Mezinárodním gala*¹¹⁷ představila společně s *Ondřejem Vinklátem*¹¹⁸ fragment z baletu *Romeo a Julie* v choreografii Petra Zusky. V dnešní době působí jako demisólistka baletního souboru *Národního divadla* v Praze.¹¹⁹

¹¹⁵ **Romeo a Julie** – choreografie Petr Zuska; premiéra 14. 11. 2013; Státní opera Praha

¹¹⁶ **Valmot** – choreografie Libor Vaculík; premiéra 26. 6. 2014; Stavovské divadlo

¹¹⁷ **Mezinárodní gala** – koncert byl uveden 27. 3. 2015 v Divadle Antonína Dvořáka

¹¹⁸ **Ondřej Vinklát** (1992) – tanečník Národního divadla v Praze

¹¹⁹ Informace v této kapitole pocházejí z těchto zdrojů: *Národní divadlo: Marta Drastíková* [online]. [cit. 2015-12-29]. Dostupné z: <http://www.narodni-divadlo.cz/cs/umelec/marta-drastikova>; SOPROVÁ, Jana. *Scéna.cz: Nová baletní naděje Marta Drastíková* [online]. [cit. 2015-12-29]. Dostupné z: <http://www.scena.cz/index.php?d=1&o=3&c=10278&r=3>; *Ceny Thálie: nominace 2015* [online]. [cit. 2015-12-29]. Dostupné z: http://ceny-thalie.cz/nominace.php?kategorie=balet_zeny; *Rozhovor s novou držitelkou Thálie Martou Drastíkovou: Rozhovor s Martou Drastíkovou, nominovanou na Cenu Thálie 2013* [online]. [cit. 2015-12-29]. Dostupné z: <http://medora.blog.cz/1404/rozhovor-s-novou-drzitelkou-thalie-martou-drastikovou>; *Národní divadlo: KRÁLOVSKÉ ČESKÉ ZEMSKÉ A NÁRODNÍ DIVADLO, ZALOŽENO 1868* [online]. [cit. 2016-05-28]. Dostupné z: <http://archiv.narodni-divadlo.cz/>; *Národní divadlo moravskoslezské: Archiv* [online]. [cit. 2016-05-28]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/archiv>

3.13 Markéta Pospíšilová

Narodila se 9. října 1986 v Ostravě. Od malička byla hyperaktivní a její matka ji v šesti letech zapsala do *Baletního studia Národního divadla moravskoslezského*, kam chodila pět let. Poslední tři roky byla její učitelkou *Olga Borisová-Pračíková*¹²⁰, která v té době působila v baletním souboru ostravského divadla jako sólistka. Byla to zřejmě ona, kdo u Markéty rozpoznal dispozice k tanci, a přemluvila rodiče, aby ji přihlásili na konzervatoř.

Po talentových zkouškách byla přijata na ostravskou konzervatoř, kde studovala v letech 1998 až 2006. Po celou dobu studia byla vedoucí jejího hlavního oboru *Olga Borisová-Pračíková*. Vedoucím tanečního oboru byl *Ivan Hurych*.

V průběhu studia se zúčastnila mezinárodní baletní soutěže ve Vídni a v Brně, kde získala čestné uznání, a hostovala v Národním divadle moravskoslezském v *Labutím jezeře*¹²¹.

Po absolutoriu uspěla na konkurzu ostravského baletu a získala angažmá v *Národním divadle moravskoslezském*, kde působila od roku 2006 do roku 2015. Tančila v titulech jako je např. *Spící krasavice*¹²², *Louskáček*¹²³, *Giselle*¹²⁴, *Poslední Samuraj*¹²⁵ a dalších. Její osudovou rolí byla pravděpodobně dvojrole Odetty a Odílie v *Labutím jezeře*¹²⁶. Jejím tanečním partnerem byl *Michal Štípa*¹²⁷, a pro Markétu Pospíšilovou byla možnost tančit se sólistou *Národního divadla* v Praze velkou výzvou. Za tuto roli byla zařazena do širší nominace na Cenu Thálie. V roce 2003 se s *Michalem Štípou* představila na galavečeru v Lucemburku s pas de deux z *Labutího jezera*.

¹²⁰ **Olga Borisová-Pračíková** (1973) – tanečnice, pedagožka

¹²¹ **Labutí jezero** – choreografie Irina Strodeová; premiéra 21. 12. 2002; Divadlo Antonína Dvořáka

¹²² **Spící krasavice** – choreografie Lilla Pártay; premiéra 22. 11. 2008; Divadlo Antonína Dvořáka

¹²³ **Louskáček** – choreografie William Fomin; premiéra 16. 12. 2010; Divadlo Antonína Dvořáka

¹²⁴ **Giselle** – choreografie Hana Vláčilová; premiéra 7. 11. 2009; Divadlo Jiřího Myrona

¹²⁵ **Poslední Samuraj** – choreografie Eric Trottier; premiéra 1. 11. 2012; Divadlo Jiřího Myrona

¹²⁶ **Labutí jezero** – choreografie Irina Strodeová; premiéra 21. 12. 2002; Divadlo Antonína Dvořáka

¹²⁷ **Michal Štípa** (1979) – tanečník, sólista Národního divadla v Praze

V současné době je v angažmá v souboru *Les ballets de Monte Carlo*, kam ji angažovali *Jean Christopher Maillot*¹²⁸ a *Bernice Coppietersová*¹²⁹.

Během své taneční kariéry se setkala a spolupracovala s mnoha významnými osobnostmi, např. *Jeanem Christopherem Maillotem*, *Bernice Coppietersovou* nebo s *Jiřím Kyliánem*. Jejím tanečním vzorem je *Sylvie Guillemová*, nebo *Bernice Coppietersová*, hvězda souboru *Les ballets de Monte Carlo*.

V rozhovoru pro časopis *Národního divadla moravskoslezského* Markéta Pospíšilová uvedla: „mám ráda čistou klasiku, jako je *Labutí jezero*, ale úplně nejraději mám "demiklasické", dějové balety. Mým největším snem je ztvárnění role *Julie a Manon* v *MacMillanově choreografii*, *Taťány* v *Crankově Oněginovi* nebo *Dámy s kaméliemi* *Johna Neumeiera*".¹³⁰

¹²⁸ **Jean Christophe Maillot** (1960) – francouzský tanečník, choreograf, ředitel Ballets de Monte Carlo

¹²⁹ **Bernice Coppietersová** (1970) – belgická tanečnice

¹³⁰ Informace pocházejí z těchto zdrojů: Národní divadlo moravskoslezské, vydání 4 sezóny 2012/2013, Národní divadlo moravskoslezské, 2013. rozhovor Markéta Pospíšilová, Ostrava 1. 4. 2016; *Národní divadlo moravskoslezské: Archiv* [online]. [cit. 2016-05-28]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/archiv>

4 Závěr

Vznik ostravské konzervatoře se stal v roce 1953 významným mezníkem v oblasti českého tanečního vzdělávání nejen pro Ostravu, ale i pro celou Moravu. Talentovaní adepti získali možnost zaměřit se hned po dokončení základní školy, dosáhnout středoškolského vzdělání v tanečním oboru a věnovat se umělecké dráze na profesní úrovni. Díky této škole získala Česká republika vynikající pedagogy, tanečníky a choreografy, kteří svůj talent uplatnili i v zahraničí.

Cílem této bakalářské práce bylo představit vybrané významné absolventy tanečního oddělení ostravské konzervatoře, kteří podle mého názoru ovlivnili taneční umění u nás i v zahraničí.

V úvodu jsem se zabývala historií této instituce. V roce 2002 zasáhly Ostravu povodně, které bohužel vytopily archiv ostravské konzervatoře a kompletně zničily materiály o historii této školy. Vzhledem ke ztrátě většiny písemných pramenů vycházím ve své práci převážně z informací získaných z osobních rozhovorů s osobnostmi ostravské konzervatoře.

Za velký přínos považuji rozhovor s Margaritou Častovou, Libuší Kuklovou a Markétou Pospíšilovou, o kterých nejsou dostupné skoro žádné informace. Účelem této práce nebylo vytvořit výčet všech významných osobností, které absolvovali tuto školu. Spíše jsem se pokusila zmapovat tanečníky, pedagogy nebo choreografy, kteří významným způsobem zasáhli do povědomí ostravského i českého tance, případně zanechali stopu i v mezinárodním tanečním dění.

Sama jsem absolventkou ostravské konzervatoře, proto budu velmi ráda pokud má práce přispěje k udržení povědomí o historii a osobnostech vzešlých z této školy.

5 Seznam zdrojů

Literatura

Janáčkova konzervatoř v Ostravě 1953–2003. AMOS, 2003.

HÁŠ, Ondřej. *Historie Janáčkovy konzervatoře v Ostravě*. Akademie múzických umění v Praze, 2011. Diplomová práce. Akademie múzických umění v Praze. Vedoucí práce Jiří Panocha.

Janáčkova konzervatoř a Gymnázium v Ostravě 1953–2013. DATIV Ostrava, 2013.

Národní divadlo moravskoslezské, vydání 4 sezóny 2012/2013, Národní divadlo moravskoslezské, 2013.

HOLEŇOVÁ, Jana. *Český taneční slovník: tanec, balet, pantomima*. Praha: Divadelní ústav, 2001. ISBN 80-7008-112-0.

ŠORMOVÁ, Eva. *Česká divadla: encyklopedie divadelních souborů*. Praha: Divadelní ústav, 2000. ISBN 80-7008-107-4.

Videozáznamy

„Česká divadla jsou zastaralá,“ říká Nataša Novotná. In: ČT24 [online]. [cit. 2016-01-03]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/archiv/1063721-ceska-divadla-jsou-zastarala-rika-natasa-novotna>

Před půlnocí: Tanečník, choreograf, pedagog Jarek Cemerek: — Tanec na scéně. In: Česká televize [online]. [cit. 2016-01-03]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10095690193-pred-pulnoc/311281381940057>

Internetové zdroje

Janáčkova konzervatoř a Gymnázium v Ostravě [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Jan%C3%A1%C4%8Dkova_konzervato%C5%99_a_Gymn%C3%A1zium_v_Ostrav%C4%9B

Eduard Marhula [online]. [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Eduard_Marhula

Miroslav Klega, hudební skladatel [online]. [cit. 2015-12-26]. Dostupné z: <https://vitkovice.ostlava.cz/cs/o-vitkovicich/osobnosti-vitkovic/miroslav-klega-hudebni-skladatel>

Ivan Měrka [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Ivan_Měrka

Milan Báchorek [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Milan_Báchorek

Josef Kotěšovský [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10212440340-opera-nas-bavi/3319-josef-kotesovsky/>

Josef Kotěšovský [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.bezrucy.cz/clovek/63/josef-kotesovsky/>

COPPELIA: Léo Delibes [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/balet/inscenace/709-coppelia/>

Historie Národního divadla moravskoslezského v datech [online]. [cit. 2016-01-15]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/stranka/161-historie-narodniho-divadla-moravskoslezskeho-v-datech.html>

Jiří Horák [online]. [cit. 2015-12-15]. Dostupné z: <http://www.jirihorak.com/>

Jiří Horák [online]. [cit. 2015-12-15]. Dostupné z: <http://www.narodni-divadlo.cz/cs/umelec/jiri-horak>

Mistrovské kurzy Darii Klimentové v Praze [online]. [cit. 2015-12-15]. Dostupné z: <http://www.czechdance.info/cs/novinky/mistrovske-kurzy-darii-klimentove-v-praze/>

Nominace na cenu Thálie 2013: nejvíc tentokrát bodovalo pražské Národní divadlo [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://operaplus.cz/nominace-na-cenu-thalie-2013-nejvic-tentokrat-bodovalo-prazske-narodni-divadlo/>

Bohemia balet: Bohemia balet v březnu [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.bohemia-balet.cz>

DOTLAČILOVÁ, Petra. *Taneční aktuality: Bohemia Balet: premiéra 2012* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.tanecniaktuality.cz/bohemia-balet-premiera-2012/>

Tamara Černá [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Tamara_%C4%8Cern%C3%A1

BLATSKÁ, Darina. *Mgr. Tamara Černá alias Sofig – umělecká fotografka, primabalerína, choreografka, baletní mistr* [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.ibestof.cz/umeni-a-kultura/mgr.-tamara-cerna-alias-sofig-%E2%80%93-umelecka-fotografka-primabalerina-choreografka-baletni-mistr.html>

Slezské divadlo Opava: Martin Tomsa [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.divadlo-opava.cz/tiskove-zpravy/2011/02/martin-tomsa/>

Slezské divadlo Opava: Martin Tomsa [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.divadlo-opava.cz/divadlo/umelecke-soubory/balet/martin-tomsa/>

Církevní konzervatoř Opava: MgA. Martin Tomsa [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.konzervator.cz/pedagogove.php?uname=Martin-Tomsa&PHPSESSID=>

MESZÁROS, Josef Meszáros. *Scéna.cz: Martin Tomsa: Člověk se musí hodně odtančit, aby přešel bludný kořen a osvítilo ho to...* [online]. [cit. 2015-12-28].

Dostupné z:

http://www.scena.cz/index.php?d=3&page=online&id_g=44&id_o=1111

Moravské divadlo Olomouc: Baletní sóla spolu tančili roky. [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.moravskedivadlo.cz/moravske-divadlo/prectetes/napsalionas/baletni-sola-spolu-tancili-roky-konci/?s=detail>

Balet Globa občanské sdružení: Lidé ve združení [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: http://balet-globa.cz/people_in/index.html

Osobnosti.cz: Daniel Bič [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://zivotopis.osobnosti.cz/daniel-bic.php>

DN. DN divadelní noviny: Zemřel Daniel Bič [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.divadelni-noviny.cz/zemrel-daniel-bic>

Filmová databáze: Daniel Bič [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.fdb.cz/lidi-zivotopis-biografie/190142-daniel-bic.html>

I-Divadlo.cz: Daniel Bič [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.i-divadlo.cz/profily/daniel-bic>

Jarek Cemerek [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jarek_Cemerek

Ave production: Jarek Cemerek [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.aveproduction.eu/jarek-cemerek1.html>

Divadlo Ponec: Jarek Cemerek [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.divadloponec.cz/playbill/detail/id/50541/mn/19/page/35>

Národní divadlo: Richard Kročil [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://www.narodni-divadlo.cz/cs/umelec/richard-krocil>

DVOŘÁK, Vít. OperaPlus: Richard Kročil: Jsem perfekcionista a požitkář [online]. [cit. 2015-12-28]. Dostupné z: <http://operaplus.cz/richard-krocil-jsem-perfekcionista-a-pozitkar/>

OPLATKOVÁ, Martina. Naše rodina: RICHARD KROČIL: V Americe lidé balet milují [online]. [cit. 2015-12-29]. Dostupné z: <http://www.nase-rodina.cz/article.php?clanek=1211>

Taneční aktuality: Cena Thálie pro Zuzanu Pokornou a Richarda Kročila [online]. [cit. 2015-12-29]. Dostupné z: <http://www.tanecniaktuality.cz/cena-thalie-pro-zuzanu-pokornou-a-richarda-krocila/>

420PEOPLE: Nataša Novotná [online]. [cit. 2016-01-06]. Dostupné z: <http://www.420people.org/cz/lide/detail/2-natasa-novotna>

Český rozhlas: Generace 70: tanečnice Nataša Novotná [online]. [cit. 2016-01-06]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/cajovna/aktualne/_zprava/generace-70-tanecnice-natasa-novotna--1383744

Národní divadlo: Marta Drastíková [online]. [cit. 2015-12-29]. Dostupné z: <http://www.narodni-divadlo.cz/cs/umelec/marta-drastikova>

SOPROVÁ, Jana. *Scéna.cz: Nová baletní naděje Marta Drastíková* [online]. [cit. 2015-12-29]. Dostupné z: <http://www.scena.cz/index.php?d=1&o=3&c=10278&r=3>

Ceny Thálie: nominace 2015 [online]. [cit. 2015-12-29]. Dostupné z: http://ceny-thalie.cz/nominace.php?kategorie=balet_zeny

Rozhovor s novou držitelkou Thálie Martou Drastíkovou: Rozhovor s Martou Drastíkovou, nominovanou na Cenu Thálie 2013 [online]. [cit. 2015-12-29]. Dostupné z: <http://medora.blog.cz/1404/rozhovor-s-novou-drzitelkou-thalie-martou-drastikovou>

Národní divadlo: KRÁLOVSKÉ ČESKÉ ZEMSKÉ A NÁRODNÍ DIVADLO, ZALOŽENO 1868 [online]. [cit. 2016-05-28]. Dostupné z: <http://archiv.narodni-divadlo.cz/>

Národní divadlo Brno [online]. [cit. 2016-05-28]. Dostupné z: <http://www.ndbrno.cz/modules/theaterarchive/?h=inscenation>

Národní divadlo moravskoslezské: Archiv [online]. [cit. 2016-05-28]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/archiv>

Slezské divadlo Opava: Archiv her [online]. [cit. 2016-05-28]. Dostupné z: <http://www.divadlo-opava.cz/repertoar/archiv-her/>

Rozhovory

Margarita Častová, Ostrava, 28. 5. 2016

Libuše Kuklová, Ostrava, 18. 2. 2016

Markéta Pospíšilová, Ostrava 1. 4. 2016

Jaroslav Cemerek, Praha 28.1. 2016

6 Obrazová příloha

Libuše Kuklová, zdroj: web Janáčkova konzervatoř a Gymnázium v Ostravě

Josef Kotěšovský, zdroj: web Národní divadlo v Praze

Margarita Častová, zdroj: web Janáčkova konzervatoř a Gymnázium v Ostravě

Jiří Horák, zdroj: web Národní divadlo v Praze

Tamara Černá, foto: Lubomír Klimeš

Martin Tomsa, dostupné z: <http://www.divadlo-opava.cz/divadlo/umelecke-soubory/balet/martin-tomsa/>

Monika Globa-Bernovská, dostupné z: <http://www.divadlo-opava.cz/divadlo/umelecke-soubory/balet/monika-globa/>

Daniel Bič, foto: František Ortmann

Jaroslav Cemerek, dostupné z: <http://balletmasterclass.com/faculty/jarek-cemerek/>

Richard Kročil, zdroj: web Národní divadlo v Praze

Nataša Novotná, zdroj: web Národní divadlo v Praze

Marta Drastíková, zdroj: web Národní divadlo v Praze

Markéta Pospíšilová, foto: Tamara Černá